

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-75/19-E

Název	Dům dětí a mládeže Duha Ústí nad Orlicí, Špindlerova 1167
Sídlo	Špindlerova, 562 01 Ústí nad Orlicí
E-mail	duha@ddm-usti.cz
IČ	72554291
Identifikátor	691003645
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Štěpánka Svobodová
Zřizovatel	město Ústí nad Orlicí
Místo inspekční činnosti	Špindlerova, 562 01 Ústí nad Orlicí
Termín inspekční činnosti	13. – 15. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Dále hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání a posouzení jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže Duha Ústí nad Orlicí (dále DDM) je školským zařízením, které pracuje jako středisko volnočasových aktivit, je zřízen městem Ústí nad Orlicí. Poskytuje zájmové vzdělávání pro různé věkové skupiny z Ústí nad Orlicí a blízkého okolí (od dětí předškolního věku až po dospělé), přičemž největší podíl mají účastníci ve věku 6 až 15 let. DDM provozuje činnosti pravidelné, příležitostné, osvětové a spontánní. Pravidelná zájmová činnost probíhá formou zájmových útvarů (dále ZÚ) s pestrou šíří zaměření v době od konce září do května. Prázdninová činnost probíhá formou pobytových a příměstských táborů. Od minulé inspekční činnosti se mírně snížil počet ZÚ (ze 77 na 73), počet účastníků se naopak zvýšil (místo 1064 nyní zapsáno 1094). Mezi přihlášenými je 51 dětí, 903 žáků a 140 ostatních. DDM neeviduje žádného účastníka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Činnost DDM je realizována podle zpracovaného Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání (dále ŠVP DDM).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení splňuje formální podmínky vzdělávání podle školského zákona. Údaje uvedené ve zřizovací listině DDM a v zápisu do rejstříku škol a školských zařízení odpovídaly skutečností zjištěným při inspekční činnosti. Povinnou dokumentaci školské zařízení vede podle požadavků školského zákona, v době inspekční činnosti obsahovala všechny požadované údaje. Ředitelka vydala vnitřní řád, s jeho obsahem byli všichni účastníci zájmového vzdělávání seznámeni na úvodních schůzkách ZÚ. Jeho nedílnou součástí byly podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Zaměřuje se na zavádění nových forem činnosti v souladu s aktuálními trendy s cílem kvalitního a smysluplného využití volného času dětí, žáků, studentů i dospělých. Vytyčuje cíle činnosti nejen pravidelné, ale i další (kulturní akce pro veřejnost, příležitostné akce, prázdninovou činnost).

Přijímání účastníků do ZÚ probíhá na základě elektronických přihlášek, stejně jako přihlašování na jednotlivé akce. Aktuální nabídka zájmových kroužků je zveřejněna na webových stránkách DDM. Prostřednictvím místních novin je začátkem září do každé rodiny ve městě doručen tištěný leták s nabídkou ZÚ. Interní pedagogové s letáky také navštěvují základní a střední školy ve městě a v okolí.

Řízení DDM zajišťuje ředitelka s požadovanou kvalifikací, ve své funkci působí sedmý rok. Pro město vypracovává střednědobý ekonomický výhled činnosti. Nabídka akcí reaguje na poptávku veřejnosti. Ředitelka vítá náměty pedagogů na nové kroužky, přičemž občas bývá problém některé zajímavé naplnit. Ředitelka velmi úzce spolupracuje se všemi čtyřmi interními pedagogickými pracovníky, přenos informací probíhá převážně neformálně, při každodenních setkáních. Na pravidelných týdenních poradách jsou řešeny převážně organizační záležitosti a zajištění aktuálních akcí. Interní pedagogové mají přidělené kompetence směrem k jednotlivým vedoucím ZÚ. Zajišťují komunikaci a přenos informací s celkem 52 externími pedagogy volného času, sledují a hodnotí jejich činnost. Ředitelka jim stanovila povinnost nejméně jedenkrát za dva roky každého externistu navštívit. U nových pracovníků provádí hospitační činnost ředitelka. V době inspekční činnosti 21 externích pedagogů nemělo požadovanou odbornou kvalifikaci, z toho počtu 15 žáků středních škol, kteří pracují pod dohledem kvalifikovaného pedagoga. Ředitelka pravidelně zveřejňuje na webových stránkách DDM i na Úřadu práce Ústí nad Orlicí požadavek kvalifikovaného pedagoga volného času.

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je v DDM věnována značná pozornost. Každý z interních pedagogů se každoročně zúčastní přibližně pěti vzdělávacích akcí. Vzdělávání většinou probíhá podle zájmu a odborností pedagogů, dále zohledňuje aktuální trendy v zájmovém vzdělávání (např. rekvalifikace pedagogů na jiné kroužky, rozvoj odborností, zvládání krizových situací). V plánu pro letošní rok jsou zařazeny také jazykové kurzy pro pedagogy.

Výhodná poloha DDM nedaleko centra města v blízkosti dvou velkých základních škol a plaveckého bazénu přispívá k širokým možnostem jeho činnosti. Školské zařízení stále sídlí v budově Střední školy uměleckoprůmyslové Ústí nad Orlicí. Činnost řady kroužků probíhá v tělocvičnách a učebnách místních základních škol, v plaveckém bazénu, na místním stadionu. Od poslední inspekční činnosti došlo k běžné obnově pomůcek a nákupu vybavení pro zájmové kroužky. Díky sponzorskému daru místní firmy došlo v rámci podpory technického vzdělávání k vybavení učebny pro technické kroužky *robotika* a *baslírna*. V rámci možností se pedagogové snaží prostory DDM esteticky upravit, přesto některé působí opotřebovaně, zastarale (kuchyňka). V suterénu na chodbě, kudy účastníci docházejí na keramické kroužky, byl při prohlídce prostor silně cítit cigaretový kouř, přestože je v celém objektu kouření zakázáno.

Školské zařízení hospodaří s finančními prostředky poskytnutými zřizovatelem na úhradu provozních nákladů a s prostředky ze státního rozpočtu, které jsou použity na pokrytí mzdových nákladů, zákonných odvodů a ostatních neinvestičních nákladů. Dalším příjmem je školné od účastníků (dětí, žáků, dospělých), které je použito na provoz školského zařízení.

Školské zařízení obdrželo několik dotací na rozvojové programy MŠMT: *Zvýšení platů pedagogických a nepedagogických pracovníků; Zvýšení platů nepedagogických pracovníků regionálního školství; Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání*. V roce 2017 skončil projekt *Dům zahraniční spolupráce* z grantu ERASMUS+.

V roce 2017 a 2018 získalo školské zařízení finanční prostředky od města Ústí nad Orlicí na projekt s názvem *Tradiční akce Domu dětí a mládeže Duha*, které byly použity na pořádání těchto akcí: *Čarodějnice, Zahradní slavnost, Taneční soutěž Dance fitness, Lezecké závody a Vánoční besídka*.

Hodnocení průběhu vzdělávání

DDM nabízí širokou škálu zájmových aktivit, která je pravidelně obnovována a doplňována tak, aby odpovídala aktuálním trendům, zájmům i potřebám dětí, žáků, studentů i široké veřejnosti. V činnosti již řadu let pokračuje několik ZÚ s dlouholetou tradicí (*atletický, lezecký, plavecký, karate*), se stálým značným počtem účastníků. Do oblíbeného kroužku *vzdušná akrobacie* z kapacitních důvodů nelze přijmout všechny zájemce. V tomto školním roce přibýlo několik nových atraktivních kroužků (např. *pochoutky, baslírna, plastický modelář, box, fotografický, králičí hop, šití bot pro přirozenou chůzi*). Zájem je o kroužky pro předškoláky od čtyř let.

Při sledování průběhu vzdělávání byla hospitována pravidelná zájmová činnost. Všechny ZÚ pracovaly v určených prostorách podle stanoveného rozvrhu. Náplň hodin vycházela z pracovních plánů a navazovala na předcházející činnosti. Výchovně vzdělávací proces byl zaměřen na individuální podporu a rozvoj každého účastníka podle jeho schopností, odpovídal zásadám rovného přístupu. Vedoucí ZÚ nabízeli tematicky zaměřené činnosti, podporovali rozvoj jednotlivce, podněcovali ke komunikaci a pomáhali rozvíjet vzájemnou spolupráci. Pozitivní motivaci vedli k rozvoji dovedností a efektivitě realizovaných činností. Smyslem činností bylo aktivní zapojení všech účastníků, pocit vlastního úspěchu

a sounáležitosti. Sledované činnosti byly ze strany pedagogů připravené, probíhaly v přátelské atmosféře. Komunikace mezi účastníky a pedagogy byla v rovině vzájemného respektu a porozumění. Bylo patrné, že zvolené aktivity přináší potěšení, pedagogové účastníky vhodně povzbuzovali pochvalou. Vytvářeli tak předpoklady zejména k rozvoji kompetencí ke smysluplnému trávení volného času. Všichni vedoucí se účastníkům věnovali se značným nasazením, naplňovali zásady zájmového vzdělávání. Nabízeli zajímavé kreativní činnosti, podporovali nadání, rozvoj a estetické cítění účastníků, podněcovali k tvořivosti, upevňovali vzájemnou spolupráci. Jejich snahou bylo rozvíjet talent a nadání účastníků s aktivním zapojením v dané činnosti a naplněním pocitu úspěšnosti. Vždy byla patrná pozitivní motivace s pochvalou a povzbuzováním, přičemž účastníci zpravidla reagovali vstřícně, spontánně. Měli dostatečný prostor k uplatňování vlastní představivosti a kreativity. Při práci otevřeně komunikovali, dokázali si organizovat práci a dokončit stanovené úkoly. Získávali znalosti a dovednosti v rozsahu vzdělávacího obsahu zájmového útvaru, konzultovali postup své práce s vedoucími. V některých kroužcích účastníci pracovali netradičními zajímavými metodami a postupy zhotovení výrobků. Při činnostech vesměs převládala příjemná atmosféra s patrným zájmem účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání sledují a vyhodnocují vedoucí kroužků po celou dobu docházky účastníků do zájmových kroužků, průběžně jim poskytují zpětnou vazbu. Při sledovaných činnostech mělo hodnocení vždy výraznou motivační roli, příznivě ovlivňovalo rozvoj zdravého sebevědomí účastníků. Bylo zaměřeno především na ovládání základních komunikačních prostředků, na projevy samostatného a logického myšlení, pohybových a kreativních dovedností, tvořivosti, na využívání získaných vědomostí a dovedností. DDM pravidelně vyhodnocuje svoji činnost, výsledky každoročně zveřejňuje ve výroční zprávě, která podporuje prezentaci zařízení. Některé ZÚ jsou vedeny na profesionální úrovni (*karate, atletika*), zúčastňují se soutěží na krajské i celostátní úrovni (mistrovství ČR v karate, úspěchy atletických a tanečních kroužků na krajské úrovni).

DDM se aktivně zapojuje do života města, spolupracuje se školami, sportovními organizacemi a kluby. Svoji činnost prezentuje na svých webových stránkách, v místním tisku, regionální televizi, v městské knihovně, informačním centru. Propagační činnosti DDM je organizace řady akcí bez nutnosti přihlašování (např. Světový den první pomoci s jízdou zručnosti na kole, Den dětí s outdoorovými aktivitami pro děti i dospělé). Mnoho aktivit probíhá ve spolupráci se zřizovatelem (Fit rodina, Město v pohybu). Každoročně na závěr školního roku se jednotlivé ZÚ prezentují při Zahradní slavnosti a Dni otevřených dveří s vystoupeními a ukázkami prací účastníků. Za velké účasti žáků škol místních i okolních probíhá Den Země či tradiční jarní běh O pohár Václava Čevony. Pro základní školy DDM pravidelně zajišťuje kurzy dopravní výchovy. Zákonní zástupci jsou zváni na vánoční besídky některých kroužků, zájem dospělých je o workshopy (keramický) a další akce (Král lezců).

Každoročně probíhá bohatá prázdninová táborová činnost, zvýšil se zájem o tábory příměstské (jeden o jarních a čtyři o hlavních prázdninách). Některé ZÚ organizují vícedenní pobytové akce a soustředění (pěvecký sbor, karate, horolezci, atleti). DDM pro účastníky i veřejnost připravuje jednodenní výlety (Legoland, Muzeum čokolády, JumpPark Brno, Lezecké centrum Smíchov).

DDM zajišťuje organizaci okresních kol všech předmětových olympiád.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Dílčí zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání účastníků,
- vznik nové učebny pro technické kroužky.

Silné stránky

- Pestrá nabídka zájmové činnosti pro široké spektrum účastníků,
- inovace zájmových útvarů podle aktuálních trendů, podpora technického vzdělávání,
- různorodá příležitostná činnost s velkým počtem účastníků, táburová činnost,
- organizace soutěží a okresních kol olympiád,
- zajištění dopravní výchovy pro žáky škol ve městě,
- spolupráce se školami, sportovními organizacemi ve městě, se zřizovatelem,
- pestrá nabídka akcí pro širokou veřejnost, prezentace ve městě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící odborná kvalifikace externích pedagogů volného času,
- menší inovace zařízení a vybavení prostor,
- zastaralé vybavení některých učeben (kuchyňka).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Více motivovat externí pedagogy ke studiu požadovaného kurzu,
- zlepšit, zmodernizovat prostory pro zájmovou činnost,
- netolerovat porušování zákazu kouření v prostorách školského zařízení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace s účinností od 1. 7. 2017
2. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 4. 2012
3. Potvrzení na pracovním místě ředitelky ze dne 26. 3. 2018
4. Školní vzdělávací program ze dne 19. 10. 2016 s přílohou 1
5. Vnitřní řád DDM s účinností od 20. 9. 2017
6. Deníky zájmových útvarů, školní rok 2018/2019
7. Přihlášky do zájmových útvarů, školní rok 2018/2019
8. Rozvrh zájmových útvarů, školní rok 2018/2019
9. Personální dokumentace (výběr), školní rok 2018/2019
10. Výroční zpráva za školní rok 2017/2018
11. Zápisy z porad, školní rok 2018/2019
12. Kniha úrazů založená dne 1. 9. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

Mgr. Klára Jelinková, odborník - zájmové vzdělávání

Mgr. Klára Jelinková v. r.

V Pardubicích 11. 3. 2019

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Štěpánka Svobodová, ředitelka školského zařízení

Mgr. Štěpánka Svobodová v. r.

V Ústí nad Orlicí 11. 3. 2019